

Phẩm 26: MA KHUYÊN XẢ THỌ MẠNG

Như nhật mới mọc
Lộ ở sườn non
Bóng tối tiêu tan
Phóng ánh rực rỡ
Chánh pháp chói lợi
Phật, trời trong trời
Sáng sạch không nhơ
Ban dạy lời nói.
Tâm ngu si tối tăm
Như khe động thâm u
Mặt trời sáng rực rỡ
Xua hết nguồn tối mù
Như trời trong không mây
Ánh mặt trời chiếu khắp
Chỗ Phật đến giáo hóa
Ai cũng được cứu độ.
Giống như núi vàng lớn
Cúng tế đốt lửa lớn
Như cá ghét ánh sáng
Làm nước cạn trần lao,
Vua trần lao cõi Dục
Tên gọi là Tệ Ma
Kéo đến chỗ Đức Phật
Liên nói những lời này:
'Xưa, Phật ngồi tĩnh tọa
Bên sông Ni-liên-thiền
Lúc ấy, Ta nói rằng:
Những lời đầu tiên nhất
Việc có thể làm được
Việc ấy đã làm xong
Đã có thể giác ngộ
Đạt "Vô hữu dư" rồi.
Sở nguyện đã đầy đủ
Nay xả bỏ tuổi thọ.
Khi ấy đáp lại ma
Phật quyết định dạy rằng:
"Vì nay Ta chưa có
Bốn bộ đại đệ tử
Vả lại chưa thông suốt
Mắt trí tuệ mở mang
Xây dựng bày Phật sự
Chỗ đáng được tôn trọng
Chẳng phải ít phương tiện

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Nên vội vàng đuổi kịp
Tối tăm, chưa sáng sửa
Ánh quang chưa chiếu sáng.
Mặt trời chưa qua trọn
Không thể lại lặn mất,
Biển khơi, vũng nước chứa
Rồng và A-tu-luân,
Như người dùng mình trần
Muốn vượt qua biển lớn,
Như muốn dùng cánh muỗi
Che mười phương hư không,
Hoặc như con kiến nhỏ
Muốn đấu cùng sư tử,
Nếu lại có ý muốn
Một lúc uống hết đi
Vô lượng vũng nước lớn
Cạn hết không còn dư;
Hoặc muốn dùng hơi miệng
Thổi núi báu Tu-di
Cho tơi bời tan nát
Đều trở thành bụi nhỏ,
Vũng ao nước tràn đầy
Núi Tu-di báu lớn
Sư tử, biển, hư không
Việc ấy có thể làm
Ao công đức của Phật
Tu-di, biển, hư không
Mười phương trời, người đời
Không có thể đo lường.
Cho nên, lúc ấy Ta
Nói với ma như thế.
Nay chẳng cần khuyên Ta
Khi quyết nói diệt độ
Như nay tiện bày tỏ
Chí sở nguyện tâm người”.
Nên theo đó mà nói
Ma liền bạch Phật rằng:
Các đệ tử của Phật
Nay đều thành hiền lương
Giữ giới cấm tinh tấn
Sáng ngời thành La-hán
Thân đứng ở trên đất
Đưa tay bắt mặt trời
Biển hiện thân to lớn
Lớn đến trời Vô kết

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Từ trong sinh tử lớn
Đoạt chúng sinh của ta.
Ta ra khỏi giới, nhập
Vô vi như về nhà
Thế Tôn Nhất Thiết Trí
Việc làm nào cũng xong
Tiếng tăm như biển cả
Vang đồn khắp mười phương
Thế Tôn, Thánh không sánh
Dùng mười lực của Phật
Ngồi ở dưới cây đạo
Mặc giáp nhẫn vững bền
Dùng tay giữ vững chắc
Chiếc cung cứng đại Từ
Bắn ra tên trí tuệ
Sắc bén thật nhanh chóng.
Ta và mười tám ức
Các tướng quân vua ma
Vừa bắn một phát tuệ
Đánh bại binh chúng ta
Như liệt sĩ đời xưa
Một mình đấu đại quân
Vừa bắn một phát nhọn
Thắng Bàn Đạp đại quân,
Ghét, yêu hai nhỏ lớn
Đều diệt hết không còn.
Voi say hàng phục tâm
Khiến được điều phục hẳn
Dùng long lớn đại pháp
Che những người đáng độ
Khiến tất cả chúng sinh
Tránh được mưa trần lao,
Hủy bỏ miệng tham ăn
Tâm lấp đầy không chán
Tính lãng xăng điên đảo
Như đánh A-tu-luân,
Dùng cây tuệ cứng chắc
Trên hết và bậc nhất
Cày những mảnh đất rộng
Lật ra gốc ngu si
Rồi đem cây đại pháp
Chân chánh và nhiệm màu
Xuống trồng ở cõi thế.
Hương hoa ngát chúng sinh
Giáng hiện ở trong biển

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Sinh tử rộng mênh mông
Dùng ý thân không vô
Ngọc chánh pháp kêu vang
Ở tại trong cõi Dục
Bị buộc ràng trong ái
Là bờ lũy sinh tử
Rất vững chắc khó qua.
Thế Tôn như lực sĩ
Mở cửa cho thoát ra
Được an trụ cồn bãi
Quý báu và vô lậu.
Thế Tôn nằm nghỉ ở
Ao trí tuệ rộng lớn
Trong ao mọc đóa hoa
Sen chánh pháp nhiệm màu
Hương thơm ngọt không sánh
Cảm động tâm trời người
Nhóm đến nhận dạy bảo
Như ong hút mật hoa.
Dùng hình tướng sư tử
Mạnh mẽ của Phật-đà
Nguyện điều phục khó phục
Trần lao A-tu-luân
Đã diệt hết thế gian
Lực sĩ của sinh tử
Hơn khắp cả ba cõi.
Thế Tôn là bậc nhất
Có người dùng bú sữa
Lớn lên của thế gian
Có người dùng biến hóa
Thần biến rất khéo léo
Đối các trời, người đời
Được tốt đẹp bậc nhất.
Dùng hạnh lành của mình
Riêng bày ở trên đời
Nay chính là đúng lúc
Xả thọ mạng thế gian.”
Khi Phật nghe những lời
Khuyến khích của vua ma
Phật liền dùng tiếng Phạm
Mà bảo vua ma rằng:
“Nay ma sẽ vui mừng
Ắt không còn lo âu
Sau đây, chẳng bao lâu
Ba tháng Ta xả thọ

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Nên bỏ lòng nôn nóng
Nguyện người đã thỏa rồi”.
Nghe Phật nói thế ấy
Vua ma rất mừng vui
Tức thời ở trước Phật
Liên lập tức biến mất.
Bấy giờ Thế Tôn liền
Định ý trong giây lát
Giác ý cùng trí tuệ
Sau đó liền tán ý
Phóng xả thần thông trước
Tuổi thọ dài vô hạn;
Thánh dùng sức thần thông
Tuổi thọ còn ba tháng
Thế Tôn đã phóng xả
Trường thọ dài vô hạn.
Thần đất liền kinh hãi
Rung chuyển mạnh sáu lần
Bốn phương đều mưa rơi
Sét đánh, lửa khắp nơi
Giống như lúc kiếp tận,
Tu-di mưa lửa đui
Sét đánh mau liên tục
Đầy khắp cả hư không
Giống như lúc kiếp tận
Mất đất lửa thiêu đốt.
Đức Phật trời trong trời
Liên nói bài kệ rằng:
“Như xe bị gãy trục
Gắng sức chở thân này.”
Bấy giờ A-nan thấy
Điềm xấu ác lạ lùng
Tâm hoài nghi rung động
Đến Phật hỏi duyên ấy.
Thời, Phật bảo A-nan
Rằng: “Ta xả thọ mạng
Cho nên đất rung chuyển
Nên hiện điềm xấu này.”
Khi A-nan nghe Phật
Dạy những lời như vậy
Liên gieo mình xuống đất
Như cây chiêm-đàn đổ,
Lỗ chân lông toàn thân
Tất cả đều ra máu
Lòng mang nặng đón đau

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Mặt đầy máu nghẹn ngào
Một là tôn làm thầy
Hai là tình anh em
Tình nghĩa nặng chưa hết,
Đau đớn tâm mê man
Trừu mến nhìn Đức Phật
Hồi lâu mới nói được
Lời chua cay khổ sở
Luyến mến đầy buồn bã:
“Than ôi! Sao ác khổ?
Vô thường quá mau chóng
Ngọn đèn ánh sáng Phật
Bỗng nhiên sắp hoại diệt
Như trời lạnh được lửa
Lúc nóng hạn gặp mưa
Mệt được dù che nắng
Ai chẳng mong nương tựa.
Chúng sinh đáng thương xót
Đang mê hoặc lạc đường
Ở trong sinh tử lớn
Ruộng hoang rộng vô biên
Chỉ người con đường lành
Xét kỹ biết đường chân.
Thầy dẫn đường ba cõi
Sao bỏ đời nhanh chóng?
Thấy chúng sinh khắp đời
Bị lửa ái thiêu đốt
Quanh đường dài mỗi nhọc
Hạn khát đã lâu rồi
Ao ngọt làm nước giải
Vị nước rất ngon mát
Ao mát mẻ trên hết
Bỗng nhiên sắp khô cạn.
Ba đời quá khứ, lai
Hiện tại đều thấu suốt
Tâm vào pháp nhiệm mầu
Khuôn mặt của trí tuệ
Cõi Tam thiên thế giới
Như nhìn gương sáng sạch
Mắt đời bỗng mờ tối
Còn nỗi đau nào hơn!
Chúng sinh dốc lòng tin
Rễ mầm mới sinh được
Như có cái dầm lớn
Hay có cái đã thành

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Các giống loại như thế
Khát cầu mây mưa Phật
Những chồi vừa thành ấy
Bỗng gặp hạn thiêu đốt.
Thế Tôn bốn mươi thứ
Lửa trí tuệ sáng làu
Đỉnh lớn Nhất thiết trí
Chiếu khắp cõi Tam thiên
Chiếu hiện sáng rực rỡ
Mắt tất cả chúng sinh
Chúng sinh sao đáng thương
Sẽ lại rơi vào tối?
Biển sâu của tuệ giác
Rộng lớn và sâu xa
Phật riêng trước hóa độ
Đoái thương xót chúng sinh
Nay sắp bỏ thế gian
Chúng con nương cậy ai?
Như cha nghiêm, mẹ hiền
Xa con vạn dặm trường
Thương khắp mọi chúng sinh
Bầu sữa lành rất đầy
Nước sữa của chánh pháp
Rất đầy đủ ngọt ngon,
Đức Thế Tôn đại từ
Như trâu mới sinh con
Nay bỏ ghé cô độc
Chúng con sắp hạn khô.
Mê hoặc lâu lạc đường
Trong năm hang âm u
Chúng sinh đáng được độ
Như ghé con cô đơn.
Thế Tôn tìm khắp nơi
Như mẹ hiền tìm con
Nay ai sẽ tìm kiếm?
Chúng con sao đáng thương
Sầu này bỗng nhiên gặp
Sau tiếp tục lại đến?
Ngày đêm cùng đun đống
Xoay vòng như bánh xe
Ngày đêm như hai tay
Phương tiện không dừng nghỉ
Mức nước mạng vô thường
Uống vào chẳng thỏa mãn.
Tâm con mê man lắm

*Không hề hay biết gì!
Lòng là nhóm kim cương
Nhấn được, không tan hoại
Thường theo hầu Đức Phật
Cũng như bóng với hình
Hình bỗng nhiên sắp diệt
Bóng sẽ nương vào đâu?
Con nay sẽ lìa bỏ
Đức Phật, trời trong trời
Như thân lìa thọ mạng
Tên mình cũng chẳng còn
Oán đối vô thường trước
Sao không theo đuổi con?
Thọ đã rời thân ấy
Sao khoảnh khắc còn đây?
Ngài ở giữa chúng hội
Từng lời nói như sau:
Có ai chứng Đạo đế
Bốn Thân tức đầy đủ
Tuổi thọ đến một kiếp
Hoặc có thể vượt hơn.
Thần lực đạo của Phật
Tự tại không chướng ngại
Đời chỉ nương vào Phật
Nay xin Phật trụ thế
Vì thương xót chúng sinh.
Mong sống lâu hơn kiếp
Nguyện Ngài rủ lòng thương
Thương xót các chúng sinh
Mà kéo dài thọ mạng
Người chưa độ còn nhiều.”
Bấy giờ Phật Thế Tôn
Thấy A-nan buồn khổ
Quá tiêu tụy như thế,
Ngài rủ lòng an ủi
Phật Thế Tôn đại Từ
Nói lời thương tràn trề:
“Ông quán kỹ tự nhiên
Đời động, quy diệt tận
Tất cả việc thế gian
Nhất định phải như thế
Cái gì có thành lập
Nhất định phải hoại thôi
Cái gì có thành lập
Thì phải có đầu đuôi*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Không bao giờ phát tâm
Câu về thành Nê-hoàn.
Ta trước vì các ông
Giảng nói các giáo pháp
Lời dạy người làm thầy
Không còn giấu điều gì.
Thân Ta như trụ lại
Và sau khi độ đời
Các ông siêng thờ pháp
Dùng thân Ta làm gì!
Cần nỗ lực tinh tấn
Suốt đời giữ giới cấm
Phương tiện cầu tuệ giác
Gấp như cứu cháy đầu.
Đạo phẩm để tu hành
Gồm có ba mươi bảy
Phải mau lập phương tiện
Khiến tâm được giải thông,
Cội gốc các điều lành
Đều sẽ từ đó sinh
Dùng diệt định giữ gìn
Ràng buộc lòng voi say
Dùng móc sắt trí tuệ
Chế ngự khiến trở về,
Dùng chánh để quán kỹ
Trói không cho buông lung
Diệt tâm khiến định tĩnh
Mất từ bi trí tuệ
Các ông phải nhờ đó
Nhìn thấy pháp thân Ta.
Kia có thấy được Ta
Chính là thân chánh pháp
Ta hiện tại ở đời
Thường thấy Ta không rời
Nay Ta vì các ông
Cho đến đời tương lai
Nguyện biến cây khổ độc
Thành ra quả ngọt ngon.
Trước phải siêng uống ăn
Tinh túy hoa giác ý
Chứng thành bốn đạo quả
No đủ cõi thế gian
Ngoài tục học Thánh hiền
Đều không đợi giác rõ.
Hậu Vân và Thượng Thế*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Khiết Trì cùng Ái Sinh
Trời Ngã khiết an tường
Lực Lự và vua trời
Họ đều không đạt đạo
Ta giúp các ông giác
Họ đều không thể biết.
Đầu mới ra khỏi đời
Chỗ ngoại sư ngừng nghĩ
Gặp mê hoặc lại rơi
Chỉ có Phật Thế Tôn
Vô ngại rất linh tuệ.
Cho nên ở trong hữu
Dứt sạch gốc trần lao
Giống như thầy thuốc giỏi
Có tám phương thuốc hay
Ta đã riêng phân biệt
Các loại thuốc hay này
Người nặng về tham dâm
“Quán ác lộ” là thuốc
Dùng “từ” dứt tức giận
Đem “tuệ” bỏ ngu si.
Như trước kia A-nan
Những điều ông bày tỏ
Xin Phật thọ một kiếp
Hoặc lâu hơn một kiếp
Hãy quán Phật quá khứ
Tùy theo hạnh đời trước
Không trọn đời thượng thọ
Thọ bốn trong năm phần
Ta làm gì ở với
Vỏ rắn này lâu hơn?
Kéo mạnh không trở lại
Duyên cừ oán hết rồi
Nhà hư mục nghiêng ngã
Hổ mang rất đáng sợ!
A-nan chẳng nên vội
Bỏ thân này trốn lánh?
Người tìm nước trong lửa
Tìm vàng ở trong sắt
Từ cành hoa sen hồng
Muốn được gậy Kim cang!
Từ trong đồ xấu độc
Muốn tìm thuốc cam lộ
Cùng kẻ điên tìm kế
Từ kẻ oán tìm thương

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Trong địa ngục tìm thuốc
Trong nhà xí tìm thơm
Muốn giáo huấn khổ vượn
Làm cho không lãng xãng
Nhà mục nát, tường rêu
Xây thành bằng cát ướt.
Chùm bọt trên mặt nước
Đền trước gió đầu bên
Như chén nung gặp nước
Khó thể giữ lâu bền,
Mỏng manh còn hơn thế
Không mạnh chóng tiêu tan
Phải giác biết như thế
Sẽ được thân bốn đại.
Sao thấy được chánh đế
Mặc tình cho thân này
Vì chúng sinh ngu si
Thỏa mãn không lo buồn?
Thấy người khác bị chết
Chẳng nghĩ mình sẽ vậy
Buông lung không cần thiết
Hao tổn thọ mạng này.
Không hề lập phương tiện
Cầu gốc lành cho mình
Nên giác biết như thế
Thế gian đều vô thường
Trời, đất, báu, đá núi
Đều sẽ trở về diệt,
Biển cả, vũng, ao nước
Chẳng lâu đều khô cạn
Núi Tu-di châu báu
Cũng ắt sẽ sụp đổ.*

